

EUROOPA KOHTU OTSUS

13. detsember 1973*

Liidetud kohtuasjades 37/73 ja 38/73,

mille esemeks on EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel Antwerpeni Arbeidsrechtbanki poolt esitatud taotlus teha selle kohtu menetluses olevas kohtuvaidluses, mille poolteks on

Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders, Antwerpen,

ja

NV Indiamex, Antwerpen (kohtuasi 37/73),

ja

Association de fait De Belder, Antwerpen, ning selle osanikud Joris W. L. De Belder ja Robert De Belder (kohtuasi 38/73),

eelotsus EMÜ asutamislepingu sätete ja nõukogu määruse nr 950/68 ühtse tollitariifistiku kehtestamise kohta alates 1. juulist 1968 (EÜT 1968, nr L 172), tõlgendamise kohta, eeskätt selles osas, mis puudutab liikmesriikide poolt pärast nimetatud kuupäeva tollimaksudega samaväärsel toimega maksude kohaldamist kolmandatest riikidest otseselt pärinevatele kaupadele.

EUROOPA KOHUS,

koosseisus: president R. Lecourt, koja esimees M. Sørensen, kohtunikud R. Monaco (ettekandja), J. Mertens de Wilmars, H. Kutscher, C. Ó Dálaigh ja A. J. Mackenzie Stuart,

kohtujurist: J. P. Warner,
kohtusekretär: A. Van Houtte,

on teinud järgmise

otsuse

Põhjendused

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

1. Antwerpeni Arbeidsrechtbank (töökohus) tõstas Euroopa Kohtu kantseleis 7. märtsil 1973. aastal registreeritud 23. veebruari 1973. aasta kohtuotsustega EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel mitu küsimust, mis puudutavad EMÜ asutamislepingu ja nõukogu 28. juuni 1968. aasta määruse nr 950/68 (EÜT 1968, nr 172) ühtse tollitariifistiku kehtestamise kohta, teatavate sätete tõlgendamist.

2. Esitatud materjalidest ilmneb, et need küsimused tõstatati kohtuvaidluse käigus, mille esemeks oli otseselt kolmandatest riikidest pärinevate töötlemata teemantide maksustamine impordimaksuga, mille kehtestamine on tingitud sotsiaalsetest põhjustest.

3. Esitatud küsimuste peamiseks eesmärgiks oli täpsustada, kas ja millisel määral võivad liikmesriigid pärast 1. juulit 1968 kehtestada või säilitada tollimaksudega samaväärsse toimega makse, mis hõlmavad otseselt kolmandates riikidest pärinevaid tooteid, ning millistel tingimustel tuleb sellised maksud kaotada.

4. Selliste maksude kohaldamine sõltub käesoleval juhul kolmandate riikidega toimuva kaubavahetuse korrast, mis on sätestatud asutamislepingu artikli 3 punktis b ja eriti tolliliidu aluseks olevatest põhimõtetest, mis on sätestatud artiklis 9.

5. Tolliliit, mis on ühenduse üheks põhialuseks, hõlmab liikmesriikide vaheliste tollimaksude ja kõikide nendega samaväärsse toimega maksude kaotamist.

6. Selliste maksude kaotamise eesmärk on võimaldada kaupade vaba liikumist ühenduse piires.

7. Maksude kaotamine peab olema nii täielik, et liikmesriikide ühise turu loomisel peavad olema välistatud igasugused rahalised, halduslikud või muud takistused.

8. Tolliliit hõlmab asutamislepingu artiklite 18 kuni 29 kohaselt samuti ühtse tollitariifistiku kehtestamist kogu ühenduse ulatuses.

9. Ühtse tariifistiku eesmärk on kehtestada kolmandatest riikidest imporditavate toodete puhul piiril makstavad ühetaolised tollimaksud, vältida tariifide igasuguseid muutusi nende riikidega suhtlemisel ning häireid kaupade liikumisel ühenduse sees või seoses konkurentsitingimustega.

10. Kuigi erinevalt asutamislepingu tolliliitu käsitleva peatüki esimesest jaost (artiklid 12 kuni 17) ei mainita sama peatüki teises jaos (artiklid 18 kuni 29) „tollimaksudega samaväärsse toimega makse“, ei tähenda selle mõiste puudumine, et selliseid makse võiks säilitada, seda enam veel kehtestada.

11. Vastates küsimusele nende maksude kohaldamise kohta kolmandate riikidega toimivas kaubavahetuses tuleks samal ajal võtta arvesse ühise tollitariifistiku kehtestamisest tulenevaid nõudeid ning nõudeid, mis tulenevad ühisest kaubanduspoliitikast

asutamislepingu artiklite 110 kuni 116 tähenduses, mis on artikli 3 punkti b kohaselt kolmandate riikidega toimuva kaubavahetuse korra aluseks.

12. Ühine tollitariifistik rakendati esialgu ühenduse ulatuses nõukogu määrusega nr 950/68, mis jõustus 1. juulil 1968. aastal.

13. Kuigi selles määruses ei nähta selgesõnaliselt ette tollimaksudest selle sõna otseses tähenduses erinevate maksude kaotamist või võrdsustamist, tuleneb selle määruse eesmärgist, et sellega keelatakse liikmesriikidel muuta neile maksudele lisanduvate täiendavate maksude abil ühise tollitariifistiku abil sätestatud kaitse taset.

14. Isegi proteksionistliku mõju puudumise korral ei ole selliste maksude olemasolu ühitatav ühise kaubanduspoliitika kehtestamise vajadusega.

15. Asutamislepingu artikli 113 lõike 1 kohaselt rajaneb ühine kaubanduspoliitika ühtsetel põhimõtetel, eriti seoses tariifimäärade muutmise, tolli- ja kaubanduskokkulepete sõlmimise, liberaliseerimismeetmete ühtlustamise, ekspordipoliitika ning kaubanduse kaitsemeetmetega.

16. Nende ühtsete põhimõtete kindlaksmääramine eeldab, nii nagu ühine tariifistik isegi, kolmandate riikidega toimuvas kaubavahetuses rahvuslike, maksunduslike ja kaubanduslike erinevuste kaotamist.

17. Nendele nõudmistele peavad nii ühise tollitariifistiku kehtestamise kui ka kaubanduspoliitika seisukohalt andma hinnangu vastavalt konkreetsele olukorrale kas komisjon või nõukogu.

18. Sellest tuleneb, et pärast ühise tollitariifistiku kehtestamist on kõikidel liikmesriikidel keelatud kehtestada ühepoolset uusi makse või tõsta juba kehtivaid.

19. Olemasolevate maksude puhul sõltub nende tunnistamine asutamislepinguga vastuolus olevateks ja kohustus need maksud kaotada ühenduse ametiasutuste eelnevalt antud hinnangust.

20. Sellest tulenevalt saab neid makse käsitleda ühenduse õigusaktidega vastuolus olevatena üksnes ühenduse poolt vastuvõetud õigusaktide alusel.

21. Sellise olemusega maksude keelamine tuleneb tavaliselt, erinevalt käesolevast konkreetsest olukorrast, sätetest, mis on vastu võetud ühise põllumajanduspoliitika alal, ühenduse sõlmitud kaubanduskokkulepete raames ning seoses ühenduse ja teatavate riikide vahel kehtestatud ühise korraldusega.

22. Seega tuleb esitatud küsimustele vastata, et liikmesriigid ei või alates ühise tollitariifistiku rakendamisest kehtestada ühepoolset uusi makse otseselt kolmandatest

riikidest pärinevatele imporditavatele kaupadele ega tõsta kõnealusel jõustumise hetkel juba olemasolevaid makse.

23. Olemasolevate maksudega seoses peab ühise kaubanduspoliitika rakendamisega kaasnema kolmandate riikidega toimuva kaubavahetuse puhul kõikide riiklike maksunduslike ja kaubanduslike erinevuste kaotamine.

24. Kuivõrd sellise ühise kaubanduspoliitika elluviimine on ühenduse ainupädevuses, eeldab tollimaksudest selle sõna otseses tähenduses erinevate maksude võrdsustamine või keelamine kõikide liikmesriikide jaoks ühenduse sekkumist.

25. Seega kuulub otseselt kolmandatest riikidest pärinevate kaupade impordimaksude vähendamise või keelamise pädevus ühenduse institutsioonidele.

Kohtukulud

26. Kuivõrd Euroopa Kohtule oma märkused esitanud Euroopa Ühenduste Komisjoni kulusid ei hüvitata ja kuivõrd kohtumenetluse näol on mõlema põhikohtuasja poolte jaoks tegemist riiklikus kohtus menetletava kohtuasja ühe staadiumiga, kuulub otsuse tegemine kohtukulude üle selle kohtu pädevusse.

Esitatud põhjendustest lähtudes,

võttes arvesse menetlusdokumente,

kuulanud ära ettekandja-kohtuniku ettekande,

kuulanud ära äriühingu Indiamex, ettevõtte De Belder ja selle osanike Joris W. L. De Belderi ja Robert De Belderi, Sociaal Fonds voor de Diamantarbeders ja Euroopa Ühenduste Komisjoni suulised märkused,

kuulanud ära kohtujuristi ettepaneku,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artikleid 3, 9 kuni 29, 110 kuni 116, 177 ja 238,

võttes arvesse nõukogu 28. juuni 1968. aasta määrust nr 950/68 ühtse tollitariifistiku kehtestamise kohta (EÜT 1968, nr L 172),

võttes arvesse protokollit Euroopa Majandusühenduse Kohtu põhikirja kohta, eriti selle artiklit 20,

võttes arvesse Euroopa Ühenduste Kohtu kodukorda,

EUROOPA KOHUS

otsustab talle Antwerpeni Arbeidsrechtbanki poolt 23. veebruari 1973. aasta otsuste alusel esitatud küsimustes:

1. Liikmesriigid ei või alates ühise tollitariifistiku rakendamisest kehtestada ühepoolset uusi makse otseselt kolmandatest riikidest pärinevatele imporditavatele kaupadele ega tõsta kõnealusel jõustumise hetkel juba olemasolevaid makse.

2. Otseselt kolmandatest riikidest pärinevate kaupade impordimaksude vähendamine või keelamine on ühenduse institutsioonide pädevuses.

	Lecourt	Sørensen	Monaco
Mertens de Wilmars	Kutscher	Ó Dálaigh	Mackenzie Stuart

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 13. detsembril 1973. aastal Luxembourgis.

Kohtusekretär

A. Van Houtte

President

R. Lecourt